

www.parohiaserbanvoda.ro

Cuvântul care zidește

NU LIPSI DE LA LITURGHIA EUHARISTICĂ,
PENTRU CĂ EA NU ESTE COMPLETĂ FĂRĂ TINE!

DUMINICA DUPĂ ÎNĂLȚAREA SFINTEI CRUCI

(Luarea Crucii și urmarea lui Hristos)

†) SF. IER. IOSIF CEL NOU
DE LA PARTOȘ,
MITROPOLITUL BANĂTULUI;
† SF. MARE MC. NICHITA
† SF. IER. VISARION,
ARHIEPISCOPIUL LARISEI

CU HRISTOS PE DRUMUL CRUCII

După ce începutul anului bisericesc ne-a făcut bucurie cu sărbătoarea Nașterii Maicii Domnului, în aceste zile cinstim în mod deosebit Sfânta Cruce a lui Hristos prin 3 momente importante dedicate de biserică acestui praznic măreț. Dacă în duminica premergătoare ni se arată iubirea nemărginită a lui Dumnezeu față de neamul omenesc, exprimată prin trimiterea în lume a Fiului Său, ca să mântuiască pe om (Sf. Ev. Ioan, cap. 3), pe 14 septembrie am prăznuit preacinstita Înălțare a Sfintei Cruci în biserica din Ierusalim, după aflarea ei în chip minunat de către Sfânta Elena în anul 335 d.Hr.

În duminica de astăzi, cea după Înălțarea Sfintei Cruci, Mântuitorul Hristos, prin pericopa de la Marcu 8, 34-38, ne descoperă sensurile sau înțelesurile duhovnicești ale Sfintei Cruci, ca o asumare a unei răstigniri continue a ucenicului lui Hristos. Urmarea lui Hristos e liber acceptată și trebuie să devină o mărturie puternică despre lucrarea Sa mântuitoare în această lume, urmare pe care Dumnezeu o va răsplăti celor aflați pe acest „Drum al crucii” cu darul vieții celei veșnice.

În mod concret, în Sf. Evanghelie de astăzi Mântuitorul adresează o invitație în a urma Lui, la care suntem chemați să răspundem în mod liber. Cel care răspunde și se hotărăște să urmeze lui Hristos, trebuie să îndeplinească unele condiții – cheie, fără de care nu poate deveni ucenicul Domnului. Mântuitorul zice: „Cel ce vrea să vină după Mine, să se lepede de sine, să-și ia crucea sa (în fiecare zi) și să-Mi urmeze Mie” (Marcu 8, 34).

Hristos cheamă, dar nu silește pe nimeni. Lasă ca decizia să ne aparțină nouă în mod liber. Calea lui Hristos este de fapt o cale a Crucii liber asumată. E o cale a jertfei, a smereniei și a unei răstigniri continue. La sfârșit dă cununa celui care urmează Lui, iar această cunună este mântuire și viață veșnică.

Lepădarea de sine nu trebuie înțeleasă ca o anulare a libertății și a personalității noastre, ci înseamnă a te strămuta din sinea ta, din eul tău lăuntric, egoist și atras spre păcat, în Hristos. Înseamnă a-l avea pe El în ființa ta, a te întâlni cu El în inima ta în fiecare clipă. Cu cât renunți mai mult la tine, zic Sf. Părinți, cu atât faci cale lui Hristos și harului Său spre sufletul tău, care e mult mai de preț decât toate bogățiile acestei lumi.

Să trăiești în lume, dar să fi mai presus de cele ale lumi, așa zice și Sf. Ap. Pavel: „Mie nu-mi este a mă lăuda decât în Crucea lui Hristos, prin care eu sunt răstignit lumii și lumea e răstignită pentru mine” (Galateni 6-14).

Cel ce se leacăpădă cu adevărat de sine este chemat să-și ia crucea nevoițelor, a luptei și a urcușului spre asemănarea cu Hristos, Cel jertfit pe Cruce pentru noi. Lupta aceasta o purtăm ca pe o cruce toată viața noastră. E o cruce mai mică din

Crucea cea mare a lui Hristos, din care își trage și puterea biruinței.

Asumarea și purtarea Crucii poate însemna în afară de nevoie și luptă ascetică, crucea unei suferințe, a unei boli, a unor necazuri, a unor umiliri și neîmpliniri în viață. La fel poate fi crucea căsătoriei, a văduviei sau a vieții monahale. E important cum o primești și cum o duci, căci răsplata o va da Hristos, căruia I-ai urmat (Pr. Arsenie Boca).

Examenul când e trecut asigură sufletului nostru dobândirea vieții veșnice. Să nu uităm că la luarea Crucii suntem chemați să urmăm Lui, căci El a săvârșit drumul și El este modelul și destinația noastră. Unii

refuză luarea Crucii, a unor încercări și necazuri, nu răspund chemării lui Hristos și rătăcesc o viață întreagă departe de drumul arătat și străbătut de Domnul.

Ce frumos zice Ap. Pavel: „Fiți miei următori, precum și eu urmez lui Hristos”.

Învățăm, deci, din Sf. Evanghelie de astăzi, că a fi cu adevărat ucenicul lui Hristos înseamnă a-ți asuma liber crucea și a urma calea Lui, o cale a smereniei și a lepădării de sine. Purtând crucea și mărturisindu-L pe Hristos în fiecare zi a vieții tale, vei ajunge la dobândirea vieții celei veșnice în Împărăția Sa. Amin! ❖

Părintele Eugen Moraru

SFÂNTUL IERARH IOSIF CEL NOU DE LA PARTOȘ, MITROPOLITUL BANATULUI

Din viața acestei personalități luminoase și încununată de aureola sfințeniei, Sfântul Iosif cel Nou, Mitropolitul Timișoarei și a toată Țara Banatului, nu cunoaștem foarte multe amănunte, dar suficient ca să ne dăm seama că acest călugăr neprihănit și-a dat toată viața lui Hristos și Bisericii. De aceea, încă din timpul vieții i s-a făcut cunoscută sfințenia, având darul facerii de minuni și întărind în dreapta credință pe creștinii pe care i-a păstoriți.

S-a născut înainte de anul 1570, în orașul Raguza Dalmației, dintr-o familie de creștini valahi. Iacob din botez, rămâne de mic orfan de tată. La 12 ani este trimis la Ohrida să învețe carte, la 15 ani intră în mănăstire, iar la 20 intră în obștea Mănăstirii Pantocrator din Athos. Recunoscându-i-se nevoițele, este îmbrăcat în schima mare sub numele de Iosif. Se face, după alți mulți ani, sihastru în pădurile din apropiere, în aspră viețuire ajunge la măsura desăvârșirii, învrednicindu-se de la Dumnezeu de darul lacrimilor și al rugăciunii neadormite.

Cuviosul Iosif „Valahul” este făcut preot și rânduit duhovnic al călugărilor

din Muntele Athos. Este egumen șase ani la Mănăstirea Sfântului Ștefan din Adrianopol, pe care o conduce cu multă înțelepciune. Apoi este numit egumen în Mănăstirea Cutlumuș din Athos, renumită ctitorie a domnilor Țării Românești, unde se nevoiau mulți călugări români și macedoneni.

Se retrage în liniște în preajma Mănăstirii Vatoped. De acolo este chemat în

anul 1650 să ocupe scaunul vacant al Mitropoliei Timișoarei și Banatului pe care cu cinste o păstorește. La un moment dat partea de apus a Timișoarei ia foc. Iar Cuviosul iese din biserică cu Sfintele Taine în mâinile sale și rugându-se cu lacrimi, Dumnezeu trimite îndată o ploaie puternică care stinge focul.

În anul 1653 se retrage de bună voie la mănăstirea Partoș, unde mai trăiește câțiva ani. În anul 1656 se mută la veșnicele locașuri. Lespedea care-i acoperea mormântul a fost identificată la începutul secolului trecut ca având următoarea inscripție: „Prea Sfințitul Iosif cel Nou, fost Mitropolit al Timișoarei”. Se spune că fiica judei Timișoarei, Marcu Muțiu, s-a vindecat de boală la mormântul sfântului. Drept mulțumire tatăl său va construi lângă biserica de lemn una din piatră, în stil baroc, care există și astăzi.

La 28 februarie 1950 Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române hotărăște canonizarea Sfântului Iosif cel Nou de la Partoș (cu zi de pomenire 15 septembrie) și strămutarea moaștelor sale din biserica mănăstirii Partoș în catedrala mitropolitană din Timișoara. Canonizarea solemnă a avut loc în zilele de 6-7 octombrie 1956 la Timișoara. ❖

SATUL, SCUTUL ORTODOXIEI ȘI AL ROMÂNISMULUI

„Satul meu - gură de rai,
Satul meu - cuib de dor.
Ești un picior de plai,
Eu sunt al tău mândru fecior”

Vladimir Potlog

Satul românesc a fost și cred că va fi izvorul de viață spirituală și materială a românilor. Costel Zăgan medita la această realitate istorică afirmând că: „limba română-i satul meu natal”.

Nașterea poporului român și a limbii române au o legătură intrinsecă, de netăgăduit și atestată prin dovezi istorice, izvoare materiale și scrise de creștinism, de credința primordială propovăduită de Însuși Iisus Mântuitorul și Apostolii Săi, de sfinții martiri și mărturisitori. Deci românii s-au născut creștini, ei au fost mărturisitori și apărători ai ortodoxiei, chiar și atunci când erau considerați de papă și regii Ungariei schismatici.

Mulți afirmă că această oază de latinitate orientală este un miracol. Poate, dar dacă analizăm mai profund, trăinicia ortodoxiei și a românismului a avut o fundație solidă în satul românesc, în acea veche organizare: obștea sătească. Acolo era un suflet care reverbera în mintea și în inima românului prin biserică. Nu era cătun să nu aibă un lăcaș de cult în care

preotul ducea lucrarea duhovnicească și culturală în rândul sătenilor. Mai mult, el era liantul ce-i unea pe români, el îi povățuia, îi sprijinea și alături de „oamenii buni și bătrâni” îi sfătuiău pe locuitori în spiritul învățaturii creștin-ortodoxe.

Cu timpul, în sate, chiar din rândul lor, apărea și învățătorul (mai întâi tot preotul se ocupa de luminarea minților copiilor din sate). Mihai Eminescu spunea că „Menirea vieții tale e să te cauți pe tine însuși”, or, tocmai acest lucru s-a întâmplat în satul românesc, căci acolo oamenii erau uniți, mai mult decât astăzi când, îl citez pe marele poet național: „De aproape două mii de ani ni s-a predicat să ne iubim, iar noi azi ne sfâșiem”.

În vremuri de restriște, de mare pericol, țaranul român s-a făcut scut nu numai pentru a-și apăra familia, avutul, ci și pentru a apăra credința și modul de viață pe care îl urma. Numeroase au fost cazurile în care românul a reconstruit biserica arsă, jefuită de străini, a refuzat altă credință, păstrându-și drumul pe care l-a dobândit de la urmași.

În timp însă au năpădit fel de fel de idei, concepte: luteranismul, sectele, iar azi secularizarea, globalizarea, care au adus o boală a societății - neomarxismul. Ne-am făcut iluzii că marxism-leninismul a apus. Nu, el a răsărit din nou, sub alte forme, mult mai periculoase, dar mai ales deosebit de agresive. Un exemplu aș da: loviturile adresate familiei, celula de bază a societății românești. Ce e de făcut? Să ne rugăm, dar să ne și opunem, căci noi ortodocșii suntem majoritari și trebuie să ne apărăm de o minoritate ce-și asumă o așa-zisă modernizare a țării. Despre ce modernizare e vorba când lovești în ființa națională, în Biserica Română Ortodoxă?!

Civismul nostru trebuie să se opună bazându-se pe morala creștină. E greu, dar prin unitate, credință și înțelepciune, nu vom fi învinși! ❖

Prof. Clement Gavrilă-Sălăuța

PELERINAJUL, ÎNTÂLNIRE CU DUMNEZEU ȘI CU TINE

La sfârșitul săptămânii care tocmai s-a încheiat, credincioșii din Capitală au întâmpinat un oaspete drag și special în același timp: Sfântul Gheorghe Pelerinul. Racla cu moaștele sale a fost adusă de la mănăstirea Văratec la biserica Sfântul Vasile cel Mare de pe Calea Victoriei, cea care și-a sărbătorit cel de-al doilea hram - Înălțarea Sfintei Cruci - așa cum o face de ani buni: cu procesiunea Calea Sfintei Crucii.

Nu întâmplător am ales să vorbesc despre acest sfânt. Mărturisesc de la început că îmi este foarte drag: de câte ori îi citesc acatistul am impresia că vorbesc aievea cu el, că mă înțelege, că mă ascultă, că-mi spune în cuvinte simple cum trebuie să-și trăiască viața un creștin. Pe de altă parte, Biserica Ortodoxă Română omagiază anul acesta satul românesc și preoții, învățătorii și primarii gospodari ai satului. Iar Moș Gheorghe Lazăr a întruchipat virtuțile țaranului român: curăție, bărbăție, dragoste de neam și mai ales trăirea în credința strămoșească. Nu în ultimul rând Moș Gheorghe Lazăr este modelul pelerinului desăvârșit, căci la el trebuie să privim atunci când plecăm într-un pelerinaj mai aproape sau mai departe de casa noastră: să nu căutăm confortul nostru, să stăruim mult mai mult în rugăciune și priveghere, iar când ne-am întors dintr-un pelerinaj – mai ales cum ar fi la Muntele Athos sau în Israel – viața noastră să-și schimbe sensul, ritmul, prioritățile și valorile.

Deși era cap de familie, cu soție și patru copii, Moș Gheorghe ducea o viață de călugăr în lume. Cu toate acestea, drumul care l-a făcut în Țara Sfântă i-a schimbat totalmente viața. A pornit pe jos în călătoria sa, alături de de câțiva țărani din satul său. Închipuiți-vă că a parcurs din Șugag - Alba-Iulia

peste 600 de km până la Constanța, după care a luat vaporul. Iar apoi a poposit câteva luni în Țara Sfântă, vizitând mănăstirile și bisericile ridicate în locuri cruciale pentru creștinism. A stat și în pustie 40 de zile, în post și rugăciune. Și s-a rugat să-l lumineze Dumnezeu ce să facă în continuare. Și când s-a întors din pelerinajul său în Israel și la Athos, a devenit un veșnic pelerin: cutreiera țara în lung și în lat, poposind în sate, pe lângă biserici, și la mănăstiri. Aproape întreaga noapte și-o petrecea în rugăciune în biserică, făcând multe metanii înaintea icoanelor.

Și mai important, a devenit îndrumător pentru alții: pe unii i-a dus în Israel, pe alții i-a adus la mănăstiri, mai ales cele din Moldova. Multora le-a fost povățuitor, iar nu pe puțini i-a îndemnat sau chiar i-a adus în mănăstiri, unde s-au călugărit.

Am convingerea că Sfântul Gheorghe Pelerinul ar trebui să fie ocrotitorul tuturor pelerinilor români, iar la începutul oricărui pelerinaj, în afara rugăciunilor adresate lui Dumnezeu și Maicii Domnului, ar fi bine să rostim

măcar un tropar în cinstea Sfântului. În acatistul său se spune: „Bucură-te, ocrotitor al pelerinilor și al călătorilor credincioși” (Icos 10). Și de asemenea: „Veniți, toți credincioșii, să laudăm pe Sfântul Gheorghe Pelerinul care, prin viața lui minunată, a veselit pe îngeri și a chemat pe oameni la duhovnicească viețuire; că acesta, sporind cu râvnă fierbinte darul de a-L căuta și mărturisi pe Dumnezeu, în călătorii, în biserici și în sfinte nevoițe, s-a făcut izvor de bucurie și mijlocitor pentru cei ce cântă: Bucură-te, Sfinte Gheorghe, fericit pelerin al lui Hristos!” (Condacul 1)

Să stăruim așadar să-L căutăm pe Dumnezeu în pelerinajele noastre. Și nu puține vor fi micile sau marile minuni care ni se vor întâmpla. Pentru unii, care le aud povestite, întâmplările din călătoriile la locurile sfinte sunt de multe ori simple... coincidențe. Pentru cei care le-au trăit au fost minuni. Iar aceste minuni au adus cu ele și un răspuns pentru cel căruia i s-a întâmplat. Și nu numai. Starea sa sufletească și duhovnicească s-a clătinat din temelii: fie o bucurie fără margini, fie lacrimi de bucurie; fie descoperirea unui rost nou în viață, fie aflarea a ceea ce înseamnă să fii creștin cu adevărat.

Aceste lucruri s-au întâmplat și în pelerinajul din 20-27 august din Israel și Iordania. Aș vrea să-i las pe tinerii care au fost în această binecuvântată călătorie să vă vorbească. La întoarcerea în țară eu le-am adresat câteva întrebări: cu ce gânduri au plecat din Israel, dacă doresc să se mai întoarcă și dacă i-ar sfătui pe tineri să vină aici; ce s-a schimbat duhovnicește în ei în acest pelerinaj; ce i-a impresionat în mod deosebit în acest pelerinaj.

Și iată cum mi-a răspuns la cele 3 trei întrebări Georgiana:

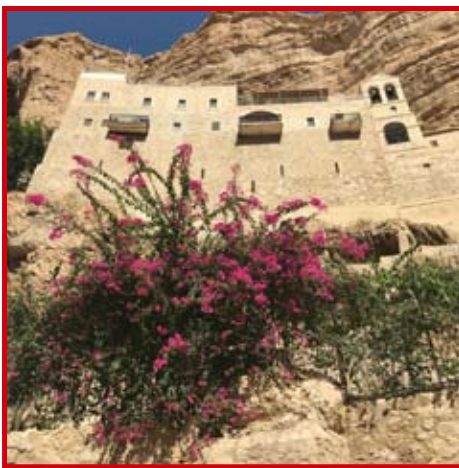
▲ „Am plecat din Israel cu un gând trist că s-a terminat călătoria, dar bucuria din suflet și recunoștința pentru faptul că am ajuns acolo depășește orice regret. Da, îmi doresc să mai merg, fără nici o îndoială!

▲ Am avut trăiri diferite pe parcursul pelerinajului, emoțiile mari și bătăile inimii mă copleșeau în momentele în care conștientizam unde sunt și ce mare însemnătate are, pentru mine, prezența mea acolo. Mărturisesc că am avut o zi în care am fost total absentă și nu îmi aminteam ce am făcut, dar în seara acelei zile am avut parte de convingerea că toți Sfinții ne ajută și se roagă pentru noi. Am recomandat deja acest pelerinaj și le-am spus celor curioși de experiența mea că fiecare om primește aceste trăiri în funcție de deschiderea lui și că Merită (n.r. – să ajungi în Israel)!

▲ M-a impresionat cel mai mult locul în care a fost găsită Crucea Mântuitorului, acolo am avut parte de cea mai intensă trăire, emoție și prezență, și pe lângă aceasta sunt foarte fericită că am ajuns la Mormântul Sfânt de 3 ori. Ce îmi doresc din tot sufletul este să păstrez cât mai mult timp trăirile din pelerinaj. Și să devin mai bună și mai întărită în Credință!”

Și Roxana mi-a scris la fel de frumos și impresionant: „Domnul a binecuvântat acest grup minunat! Am reușit să mergem de trei ori la Sfântul Mormânt. Prima dată a fost la priveghere. Când am ajuns la Sfântul Mormânt au reușit să intre o treime din grup pentru că s-a terminat programul, era după privegherea de noapte și nu am reușit toți să intrăm. Apoi a doua zi am parcurs a doua oară drumul Mântuitorului pe Via Dolorosa până la Sfântul Mormânt, dar din păcate câțiva din grup s-au simțit foarte rău și au rămas la hotel. Printre ei erau și cei care nu au apucat să intre în seara privegherii. Azi, în ultima zi, ne-a rămas puțin timp, iar părintele ne-a propus să mergem din nou dacă ne dorim. Bineînțeles că toți am fost de acord și am reușit să intrăm cu toții!

Suntem ca o mică familie acum, nu mai suntem un simplu grup! Și îmi doresc ca fiecare pelerin care trece prin aceste locuri sfinte să simtă iubirea față de aproapele și să ne unească ca oameni, popor, familie, prieteni! Nu se pot spune în cuvinte aceste emoții pe care le simți în fiecare loc! Aș îndruma mai ales tinerii să meargă, să înceapă acest drum, pentru că doar simțind și trăind aceste emoții îți poți schimba viața! Ce frumoasă este viața cu Domnul! De când am ajuns aici,

în fiecare zi am avut un sentiment că am uitat ceva! În fiecare loc, în fiecare biserică, mănăstire, simțeam să mă întorc înapoi! Este minunat! Plângi, suspini, te bucuri, zâmbești, apoi lași capul în jos și mulțumești! Cu lacrimi în ochi scriu acum și pot spune că este cel mai minunat sau cea mai minunată călătorie din viața mea!”

Dintre minunile întâmplare voi istorisi doar una: Roxana a cumpărat din Ierusalim, dintr-un magazin, cinci icoane cu Maica Domnului. Erau mai multe icoane. Printre ele icoana Maicii Domnului Betleemița. A ales patru icoane diferite cu Maica Domnului și una cu Betleemița. Dar în gândul ei și-a zis că icoana cu Maica Domnului

zâmbitoare nu va fi bine primită când o va dăruii. Totuși a ales una. În momentul în care seara în camera a scos punga în care erau icoanele, au ieșit icoanele și s-au împrăștiat. Le-a întors cu fața pe fiecare. Dar ceea ce s-a întâmplat a depășit raționalul! Toate cele 5 icoane erau Betleemița!

Așadar minunile, sfinții, Maica Domnului, Dumnezeu sunt în permanență lângă noi. Dar se „arată” atunci când avem nevoie și, mai ales, când noi pășim spre Dumnezeu cu toate puterile sufletului. Căci un pelerinaj este un drum în care îl cauți pe Dumnezeu. Și pe tine. „Căutați mai întâi împărăția lui Dumnezeu și dreptatea Lui și toate acestea se vor adăuga vouă!” (Matei 6, 33) (M.B.) ❖

PROGRAMUL BISERICII ȘERBAN VODĂ ÎN PERIOADA 15-22 SEPTEMBRIE 2019

ZIUA	ORA	SLUJBE/activități
Duminică 15 septembrie	08 ⁰⁰ -12 ⁰⁰	Duminica după Înălțarea Sfintei Cruci (Luarea Crucii și urmarea lui Hristos) – Utrenia, Sfânta Liturghie
Miercuri 18 septembrie	07 ³⁰ -09 ³⁰ 17 ⁰⁰ -19 ⁰⁰	Sfânta Liturghie Sfântul Maslu
Vineri 20 septembrie	07 ³⁰ -09 ³⁰ De la 22 ³⁰	Sfânta Liturghie Slujba de priveghere de toată noaptea
Sâmbătă 21 septembrie	De la 08 ⁰⁰ 18 ⁰⁰ -18 ³⁰	Parastas cu pomenirea morților Vecernie
Duminică 22 septembrie	08 ⁰⁰ -12 ⁰⁰	Duminica a 18-a după Rusalii (Pescuirea minunată) Utrenia, Sfânta Liturghie

CONTRIBUȚIA ENORIAȘILOR PAROHIEI ȘERBAN VODĂ PENTRU ANUL 2019 A FOST STABILITĂ LA 100 LEI